

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 228/2018 -16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. júna 2018 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti PRIMACHOV, s. r. o., Horná 41, Banská Bystrica, zastúpenej Advokátskou kanceláriou Kašuba spol. s r. o., Horná 41, Banská Bystrica, vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozhodnutím Krajského súdu v Trnave č. k. 21 Cob 135/2016-943 z 23. januára 2018 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti PRIMACHOV, s. r. o., odmieta ako neprípustnú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. mája 2018 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti PRIMACHOV, s. r. o., Horná 41, Banská Bystrica (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv

a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 21 Cob 135/2016-943 z 23. januára 2018 (ďalej len „napadnutý rozsudok“).

2. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol účastníkom súdneho konania vedeného Okresným súdom Dunajská Streda (ďalej len „okresný súd“) pod č. k. 11 Cb 230/2007-843 ako žalobca v konaní o zaplatenie sumy 597 490,54 € s príslušenstvom proti žalovanej obchodnej spoločnosti [REDACTED]

3. Okresný súd rozsudkom č. k. 11 Cb 230/2007-843 z 18. januára 2016 žalobu sťažovateľa zamietol. Krajský súd rozhodnutie okresného súdu rozsudkom č. k. 21 Cob 135/2016-943 z 23. januára 2018 potvrdil.

4. Sťažovateľ v podstatnej časti svojej sťažnostnej argumentácie uviedol:

„Sťažovateľ ako žalobca podal odvolanie proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda zo dňa 18.01.2016 č. k. 11 Cb/230/2007 - 843 v celom rozsahu zo všetkých dôvodov uvedených v § 205 ods. 2 písm. a) až f) O.s.p. s návrhom, aby odvolací súd odvolaním napadnutý rozsudok zmenil a žalobe v celom jej rozsahu vyhovel, resp. aby žalobe vyhovel v rozsahu sumy 517.702,87 EUR s prísl. a žalobu zamietol v rozsahu sumy 79.787,66 EUR s prísl., prípadne, aby odvolací súd odvolaním napadnutý rozsudok zrušil a vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie v prípade, že odvolací súd dospeje k záveru, že podmienky na zmenu rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda zo dňa 18.01.2016 č. k. 11 Cb/230/2007- 843 nie sú splnené.

Súdny spis bol za účelom rozhodnutia o vyššie uvedenom odvolaní doručený na Krajský súd v Trnave dňa 05.08.2016 a zaevidovaný pod spisovou značkou 21Cob/135/2016.

Napriek tomu, že právnemu zástupcovi žalobcu ako odvolateľovi bola dňa 04.01.2018 doručená výzva Krajského súdu v Trnave na vyjadrenie (podanie odvolacej repliky) v lehote 10 dní, ktorá uplynie resp. uplynula až dňa 15.01.2018, Krajský súd v Trnave už dňa 04.1.2018 oznámil, že dňa 23.01.2018 o 09.20 hod. bude bez nariadenia pojednávania vyhlásené rozhodnutie.

Napriek tomu, že sťažovateľ ako žalobca podal dňa 15.01.2018 odvoláciu repliku so žiadosťou aby ju odvolací súd zaslal žalovanému na podanie odvolacej dupliky v súlade s § 374 CSP a o jej následné zaslanie sťažovateľovi ako žalobcovi a aby odvolací súd zrušil verejné vyhlásenie rozhodnutia oznámené na deň 23.01.2018 o 9.20 hod. ako predčasné, a súčasne napriek tomu, že sťažovateľ ako žalobca podal dňa 23.01.2018 e-mailom o 06.59 hod. a osobne do podateľne o 8.45 hod. uplatnenie námietky zaujatosti proti konajúcej predsedníčke odvolacieho senátu [REDAKOVANÉ], odvolací súd vykonal dňa 23.01.2018 o 09.20 hod. verejné vyhlásenie rozsudku vo veci samej, ktorým rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil, pričom v zápisnici o verejnom vyhlásení rozsudku sa nijako nezmienil o tom, že bolo podané uplatnenie námietky zaujatosti a ani že na ňu neprihliada, ako keby k jej podaniu nedošlo resp. ako keby o jej podaní odvolací senát napriek jej podaniu nevedel.

Následne bol dňa 12.03.2018 žalobcovi prostredníctvom jeho právneho zástupcu doručený rozsudok Krajského súdu v Trnave zo dňa 23.01.2018 č. k. 21Cob/135/2016 - 943, ktorým Krajský súd v Trnave ako odvolací súd potvrdil rozsudok Okresného súdu Dunajská Streda zo dňa 18.01.2016 č. k. 11 Cb/230/2007 - 843, ktorým Okresný súd Dunajská Streda ako súd prvej inštancie žalobu zamietol.

Krajský súd v Trnave vo svojom rozsudku zo dňa 23.01.2018 č. k. 21Cob/135/2016 - 943 síce uviedol, že na námietku zaujatosti sťažovateľa neprihliadol, avšak sme toho názoru, že na ňu bol povinný prihliadnuť, nakoľko podľa nášho názoru mala všetky zákonom predpísané náležitosti a bola podaná včas, avšak vzhľadom na nereflektovanie podania námietky zaujatosti už v zápisnici o verejnom vyhlásení rozsudku sa domnievame, že dôvody na neprihliadnutie na predmetnú námietku zaujatosti uvedené v predmetnom rozsudku boli v rozpore so zákonom konštruované až dodatočne, t.j. po vyhlásení predmetného rozsudku, a to tak aby sa odôvodnilo, prečo na ňu odvolací súd neprihliadol.“

5. Na základe uvedených skutočností sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd o jeho sťažnosti rozhodol nálezom, ktorým vysloví porušenie jeho základného práva na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom krajského súdu z 23. januára 2018, predmetný rozsudok zruší a vráti vec krajskému súdu na ďalšie konanie.

II.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každú sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

8. Sťažovateľ podal proti napadnutému rozsudku krajského súdu 15. mája 2018 dovolanie, pričom ku dňu rozhodovania o sťažnosti nebolo o podanom dovolaní rozhodnuté.

9. Z princípu subsidiarity ako jedného zo základných pojmových znakov právomoci ústavného súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že ochranu pred ústavným súdom nemožno využiť súčasne alebo pred inými prostriedkami nápravy, ktoré má sťažovateľ k dispozícii, ale že sťažnosť je prípustná iba vtedy, ak napriek vyčerpaniu všetkých prípustných právnych možností nápravy naďalej dochádza k porušovaniu základných práv alebo slobôd sťažovateľa (m. m. IV. ÚS 21/02).

10. Súčasťou doterajšej judikatúry ústavného súdu je aj právny názor, podľa ktorého vyčerpanie všetkých opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na použitie ktorých je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných právnych predpisov, neznamená samotné podanie oprávnenou osobou, ale až rozhodnutie o ňom príslušným orgánom (IV. ÚS 177/05).

11. Zistená skutočnosť podania dovolania proti napadnutému rozsudku krajského súdu sťažovateľom vzhľadom na princíp subsidiarity vyplývajúci z čl. 127 ods. 1 ústavy vylučuje právomoc ústavného súdu meritórne konať a rozhodovať o uplatnených námietkach porušenia označených práv zaručených ústavou a dohovorom, ak je zrejmé, že sťažovateľ podal dovolanie, pričom v čase rozhodovania ústavného súdu nie je dovolacie konanie skončené. Sťažnosť musela byť preto odmietnutá pre jej predčasnosť, pretože o ochrane označených práv, ktorých porušenie sa namieta, bude vo vzťahu ku krajskému súdu rozhodovať Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací.

12. Súbežné podanie dovolania a sťažnosti na ústavnom súde navodzuje situáciu, keď uvedený princíp subsidiarity síce vylučuje právomoc ústavného súdu, ale iba v čase do rozhodnutia najvyššieho súdu o dovolaní. Tejto situácii zodpovedá aplikácia § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého je sťažnosť neprípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje.

13. Ústavný súd preto zaujal názor (podobne napr. I. ÚS 169/09, I. ÚS 237/09, I. ÚS 358/09), že v prípade podania mimoriadneho opravného prostriedku (dovolania) a súbežne podanej sťažnosti na ústavnom súde je sťažnosť považovaná za prípustnú až po rozhodnutí o dovolaní.

14. Za daných okolností sa však ústavný súd musel zaoberať aj úvahou, aké dôsledky bude mať pre sťažovateľa prípadné posúdenie dovolania najvyšším súdom ako dovolania neprípustného. Pre tento prípad ústavný súd majúc na zreteli účel základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy konštatuje, že v prípade procesného rozhodnutia najvyššieho súdu o dovolaní bude sťažovateľovi lehota na podanie sťažnosti ústavnému súdu považovaná za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu krajského súdu (porovnaj tiež rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 12. 11. 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verzus Česká republika, sťažnosť č. 46129/99, body 51, 53 a 54).

15. A contrario potom platí, že v prípade vecného posúdenia a rozhodnutia najvyšším súdom o dovolaní bude mať sťažovateľ k dispozícii už iba podanie sťažnosti ústavnému súdu týkajúcej sa tohto rozhodnutia za obvyklých podmienok.

16. Vzhľadom na tieto skutočnosti sa ústavný súd podanou sťažnosťou meritórne nezaoberal, ale podľa zásady ratio temporis ju odmietol ako neprípustnú pre predčasnosť podľa § 53 ods. 1 v spojení s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

17. S prihliadnutím na uvedené bolo po odmietnutí sťažnosti ako celku už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. júna 2018